

Seminar med utsikt

Forfatter: Bjarte Hetland<bjarte@enternett.no>

37 deltagere og fem foredragsholdere møttes på Utsikten Hotell i Kvinesdal fredag 11. februar, godt forberedt for to dager med faglig påfyll om kunst. Vi skulle også avholde RBRs Årsmøte, men det var en mindre del av helgens program.

Etter en bedre middag, en flott jazzkonsert med Kristin Valle Printz Band, og en god natts søvn var alle klare for en lang dag med foredrag.

Christian Sunde

Første mann ut var Christian Sunde, en ung mann fra Flekkefjord. Han er utdannet ved Statens Håndverks- og kunstindustriskole, Institutt for metall i Oslo.

Hans kunstnerkarriere begynte med egenproduksjon av julegaver, og et større prosjekt med å bygge seg sin egen båt, men etter som årene gikk og han fikk sin kunstutdannelse gled han mer og mer over i å arbeide med lys og former. Mange av hans arbeider kommer best til sin rett når det er mørkt.

Han presenterte flere av sine større verker for oss, først Utsira Skole som nettopp er avduket. Det er en 'Kompassrose' i acryl, nedfelt i skolegården. To ringer av lysende acryl og en varmesensitiv stoff som er forbundet til en vindmåler. Når det blåser skifter ringene farge alt etter vindstyrken, og varmeskulpturen blir varmere jo mer det blåser.

Neste kunstverk som ble presentert var utsmykning av Agder Energis nye kontorbygg i Kristiansand. Kunstverket er store 'vanndråper' av acrylplast opplyst innenfra av lysdioder, fordelt nedover fasaden.

Han var også med og arrangerte Man-Made på Youngstorget i Oslo i 2010, et installasjonsprosjekt som var en arena for de unge og som besto utelukkende av resirkulert materiale.

I NAVS nye kontorbygning i Drammen laget han en diger, men fjærlett og rød skulptur som henger i atriet i midten av bygningen.

Til slutt presenterte han 'On the Edge' på Obrestad Fyr som var en del av Stavanger 2008..

Hans utgangspunkt har alltid vært å være jordnær og folkelig i sin kunst og det var også det inntrykket vi satt igjen med. Ungt, forfriskende og spennende.

Han mener at kunst ikke skal være tilfeldig, og det skal være et skikkelig håndverk selv om kunsten i utgangspunktet er abstrakt. Det mest spennende for ham er hva som skjer med omgivelsene når man setter inn et kunstverk.

Olga Grimsmo Nilsen

Olga Grimsmo Nilsen er fra Kristiansand. Før hun ble kunstner var hun utdannet interiørarkitekt, men under finanskrisen i 1986-87 ble det dårlig med arbeid for denne yrkesgruppen, og hun tok opp igjen sin gamle lidenskap for å tegne. Senere ble hun også opptatt av kunstteknikken tresnitt. Hun viste oss blant annet tre forskjellige treplater som hun hadde brukt for å lage et tresnitt som hun hadde med seg.

Hun har arbeidet mye med barn, og ønsker å være som barn i sin kunst, rask og spontan. Derfor

ble det en utstilling med tresnitt med tittel ?Barnet i oss?.

I det siste er det et annet tema som har opptatt henne, det å bli eldre, være til stede i sin egen alder. Ved hjelp av blyant, viskelær og papir har hun laget nydelige tegninger av tomme nøtteskall, nøtteknekkere, og lignende for å illustrere døden, - ?når det bare er et tomt skall igjen?.

Hun har nå begynt på enda et nytt tema: Nerver, representert av forskjellige tynne og tykke tråder,

Sidsel Hanum

Etter lunsj var turen kommet til Sidsel Hanum. Hun er keramiker og ble tidlig i sin karriere inspirert av verktøy og utstyr på låven hjemme på gården. Hun sier at hun forsker inn i leiren, og hun er hele tiden på reise for å finne nye måter å forme den på. Hennes vakre vaser med spesiell dekor, store papirtynne kar og de skjøre kniplingsskålene imponerte alle deltagerne på seminaret.

I 2009 hadde hun en retrospektiv utstilling i Lillehammer Kunstmuseum der hun stilte ut glimt fra 30 år som kunstner. Hun fortalte om hvordan hun jobbet fram mot utstillingen, og om hvordan de forskjellige kunstverkene ble skapt.

En av seminardeltagerne vant en av hennes spesielle keramikkskåler i RBR sitt kunstlotteri J

Snøfrid Hunsbeth Eiene

Snøfrid Hunsbeth Eiene er født i Kvinesdal, men flyttet til Stavanger. Etter mange år tok hun Kunstsolen der, før hun fortsatte på Kunstakademiet i Bergen. Hun begynte egentlig ikke å tegne før hun var nærmere 50, og i sine tegninger konsentrerer hun seg mest om gamle, fraflyttede hus. Hun tar bilder av dem og tegner og tolker inntrykkene, tar bort og legger til detaljer. Hun tegner også gamle broderier. Det viktigste for henne er spillet mellom lys og skygge.

Hun maler også, og dette er etter hennes mening, mye mer et fysisk arbeid. Hennes malerier skal ikke forestille noe konkret, men er helt abstrakte. Det er bare en flate med en farge der malingen er lagt på, skrappt bort, nytt lag og igjen skrappt bort, osv. Helt til hun er fornøyd med bildet.

Utsikten Kunstsenter

Som en avslutning på dagen fortalte Torill Haugen om Utsikten Kunstsenter, en stiftelse i Kvinesdal Kommune som arrangerer kunstutstillinger, og andre arrangementer i Kvinesdal og på Utsikten Hotell. Kunstsenteret ble åpnet i 2008 og fokuserer hovedsakelig på samtidskunst. Hun presenterte bilder fra flere av arrangementene som har vært gjennomført.

Like ved hotellet ligger også den tidligere boligen til Marcellius Førland, (1891-1978) som er Kvinesdals mest kjente maler. Huset er nå eid av Kvinesdal Kommune og inneholder en del av malerens arbeider. De som tok seg turen til museet, mente at det var verdt et besøk,

Søndag

Dagen startet med Årsmøte i RBR. Referat derfra finner du på siden ?Om oss?.

Edvard Munch sett i samtidens perspektiv ? og i ettertidens

Gunnar Danbolt er professor i Europeisk kunsthistorie ved Universitetet i Bergen. I sitt foredrag forklarte han litt om hvorfor Munch malte slik han gjorde, hvorfor han var bundet av sin samtids konvensjoner når det gjaldt hva som er kunst. Han fortalte om den mottagelsen bildet 'Olympia' av Manet fikk da det ble utstilt for første gang. Måten det var komponert på antydte for datidens menn at denne kvinnen var prostituert, og det ble mye oppstuss rundt dette da det var mange rike menn som hadde sine faste 'elskerinner', uten at dette var kjent av deres frue. Oppstyret rundt dette kunstverket førte til at kunstverket til slutt måtte voktes mot vandaler.

Munch fikk egentlig ingen skikkelig utdannelse fordi han hadde vært så mye syk i barndommen, og han bestemte seg derfor for å bli maler, da dette også var akseptert som en karriere for sønner fra en rik familie. Edvard tok en del korte kurs, og kom etter hvert under veiledning av Christian Krogh. Danbolt viste eksempler på hans tidlige arbeider, der han ble ansett som en lovende realist. Etter hvert kom han frem til at kunst kunne være noe annet enn en virkelighetsbeskrivelse, han ønsket å fange stemningen, menneskesinnet, atmosfæren i bildet, og ikke bare gjengi gjenstandene så naturtro som mulig.

Munch mente at kunsten måtte bli et krystall. Han hadde lest at krystaller ikke hadde kun en årsak, men mange årsaker, - slik at det var umulig å komme frem til den egentlige årsak. Slik definerte han også kunsten; den har også mange forskjellige årsaker, slik at man ikke kan si at det er kun en grunn til det.

Han reiste til Paris, og da han kom tilbake malte han et bilde fra Karl Johan. Her er det tydelig at han var blitt inspirert av det han hadde sett i Paris. Det var ikke lenger snakk om å gjengi virkeligheten i detalj, men heller å gjengi hva som foregår inne i menneskene. Han måtte begynne å stole på sine egne meninger, sine egne følelser.

Deretter trakk Danbolt opp linjene som forbinder Munchs ønske om å uttrykke følelser i stedet for naturtro gjengivelse av gjenstander til de senere kunstretninger der betrakteren er med på å gi kunstverket mening. Det er ikke lenger snakk om å fremstille et naturtro bilde, men heller å uttrykke en følelse som betrakteren så kan tolke.

Danbolt ga oss også et innblikk i hva Edvard Munch som kunstner betyr for kunstnere i Norge i dag, og eksempler på kjente norske kunstnere som er blitt preget av Edvard Munch sin kunst.

Utfordringer fra samtidskunsten ? happening, konseptkunst, installasjoner, osv.

Etter kaffepausen fortsatte Gunnar Danbolt med å gi oss et innblikk i samtidens kunstneriske uttrykksformer.

I den postmoderne kunst er det en forutsetning av betrakteren, publikum, blir medvirkende i verket. Et eksempel er 4:33 som var en pianokonsert som besto av fire minutter og 33 sekunder absolutt stillhet. Her skulle/kunne tilhørerne lytte til vind og vær utenfor, til andres harking og hosting, og til lyden av folk som ble lei og reiste seg for å forlate salen. Slik blir dette kunstverket en personlig opplevelse for alle som er tilstede.

Et annet eksempel var et maleri som var laget direkte på et speil, og hvor tilskueren blir en del av verket bare ved å stå og se på det. Et annet eksempel er når Yoko Ono satt på gulvet og inviterte publikum til å kle av henne. Mye av dette er kunst som ikke kan beholdes for ettertiden, slik det var tidligere. Det eksisterer bare der og da, og i samspill med betrakteren. I postmoderne kunst er altså verket ingenting uten betrakteren.

Det vil gå for langt her å gjenfortelle alt som ble sagt og gjennomgått i disse to foredragene; men en ting er sikkert: Gunnar Danbolt er en mann som kan sitt fag, og som - ikke minst - kan formidle det på en interessant og fengslende måte. RBR takker alle forelesere for sine flotte bidrag på RBR sitt kunstseminar 2011.

Avslutning

Etter lunsj var det på tide med omvisning og presentasjon av foredragsholdernes kunst, der medlemmene hadde anledning til å kjøpe kunstverk til sine respektive kunstforeninger.

Avslutningsvis var det trekning i RBR's eksklusive lotteri, før det var på tide å entre bussen for turen tilbake til Stavanger.

Takk til styret og til hotellet for et flott arrangement med mange interessante foredragsholdere.

Og for et flott hotell!!